VINTER



David Ignatoff

•



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.



ווינטער

דער ווינטער קומט
די ווינטערנאַכט
אין דעם ווייסן וואַלד

געדרוקט אין
פינסקי־מסול פרעס.





דאָס אַנקומען פון ווינטער

אָט הערט וועגן דעם אַנקומען פון ווינטער:

אַמאָל, ווען דער רייכער וואַ־לאַ־לאַ — דער זומער — האָט זיך דאָס ערשטע מאָל דערפילט מיד, האָט ער זיך פארקליבען אויף די בערג. פון דאָרטען האָט ער געוואָרפען זיינע לעצטע בליקען צו דער ערד און האָט זעגענענדיג זיך אָנגערופען:

— ערד! איך מוז גייען, איך בין מיד. עס וואַרט אויף מיר אַ בעט פון גאָלדענע און רויטע בלעטער. איך לאָז דיר איבער מיין זון, מיין גרויסען גאָלדענעם פויגעל: קיר־קי־קי. זי וועט דיר אויך אויף וויטער ברענגען פאר יעדען טאָג אַ נייעם מאָרגען, און יעדען אָוענט וועט זיך אויך אויף וויטער איר גרויסער גאָלדענער עק אנטשפּרייטען אַן דיר און וועט דיך מיטשלעפען אין דער וועלט פון נאכט, אין דער וועלט פון רו און פרידען.

און וואַ־לאַ־לאַ דער זומער האָט זיך אַריינגעלייגט אין זיין בעט פון גאָלדענע און רויטע בלעטער. האָבען אים די בלעטער גענומען איינדעקען. און ווען זיי האָבען אים איינגאנצען פאַרדעקט, איז צו דער ערד געקומען דער ווילדער וואַר־וואַר־הו און זיך גענומען שפּילען איבער'ן קאָפּ פון וואַ־לאַ־לאַ דעם זומער.

— ווער איז וואַרוואַר־הו?

ער איז דער שטורעם־שפּילער. ער איז אַ לאַנגער

און א דינער. ער האט א פידעל און א סמיק. שפילט ער — געמען ווינטען בלאזען, געמען ביימער רעדען.

און ווען די לופט איז הורבנעציטערט געווארען פון דעם שטורעם־שפּילער האָ־הואַ־הו, איז צו דער ערד געקומען דער ווייסער פעטער שנייער מיט די צוויי צעטראלטע זילבער הערטער.

— ווער איז דער פעטער שנייער?

— ער איז דער שפרייטער פון די ווייסע ווינטער־נעצען. ער איז א ליכטיגער, ער איז א שטילער און א גוטער.

און עס איז געווען, ווען דער ליכטיגער פעטער שנייער האט צום ערשטען מאל איבערגעדעקט מיט זיינע ווייסע נעצען די גרויסע גרזיע וועלט און די צע־שטערטע גיטער פון דעם רייכען וואַ־לאַ־לאַ, דעם זו־מער, האט ער אויף די וועגען הערזען א קליין און הילפלאָז קינד. דאס איז געווען קריק־קריק פראסט. דער גוטער פעטער שנייער האט דאס קינד אנגענומען ביים הענטעל און געפרעגט:

— ווער ביסטו, קינד?

קריק־קריק־פראסט האט נאך אבער רעדען נים געקאנט. האט איהם דער פעטער שנייער גענומען אויף זיינע הענט און געבראכט צו זיך אין הויז, האט איהם געגעבען ברויט און זאלץ און פאטער־ליבע, איז פראסט פון דעם געוואקסען, ביז ער איז גרויס און שטארק געווארען, ביז זיין אטעם האט גענומען אפ־שטעלען טייכען, באהערשען דערפער און פעלדער און שטעט.

אַ ווינטערנאַכט אין וואַן־קאָרטלאַנד פּאַרק

אַ בלויע, פרישע ווינטערנאַכט.

אין עס ציט זיך אַ ווייסע ווייט אויף מיילען, איי־בער בערג אין בערג, שטראַלט, אין דער בלויער נאַכט אַריין.

די נאַכט הייבט זיך זיבער, שטיל ביז צום ווייטען הימעל; ציט זיך, פרעסט זיך צום פאַרשטערנטען בלויען ים.

עס ברענט דער פראָסט, געוועלטיגט אין דער נאַכט־בלויער לופט. פאַרכאַפּט דעם אָטעם, מאַכט פידלען דעם שניי אונטער די פיס. און עס שטאַרקט די אָדערען, ציט אָן די מוסקולען, קרעפטיגט דאָס בלוט, — פילסט פראָסטיג, ברענענדיג.

בערג ווייסע, מיט ביימער נאַקעטע, פאַרשנייטע, הייבען זיך דאָ און דאָרט, שטילע, לעבעדיגע, חבר'ן זיך צופרידען מיט דער קרעפטיגער, טיפער בלויקייט וואָס אַרום זיי, וואָס איבער זיי: —

— זיי געגריסט, דו קרעפטיג־בלויע ווינטער־נאַכט! זיי געגריסט! און דער שטאַרקער ריז, דער קריק־קריק־פראָסט, קלאַפּט אָפּ דעם ערשטען, גרעסטען באַרג אין פּלייצע:

— וואויל, וואויל, מיין קינד! — וואויל! — און שפּאַנט ווייטער.

און ערגעץ, איבער ווייטע ווייסע פעלדער, וואָס ביים סאַמע ברעג הימעל הויבט זיך אויף דער גוטער

גאָלד און זילבער און בריליאַנטען

פעטער־שנייער מיט זיינע צעשפּינטע ווייסע ווינטער נעצען אין די העצט, מיט זיינע צוויי הערנערדיגע זילבער שטראלען אויפ'ן קאפּ.

* * *

נידריגער, צווישען די בערג, אויפ'ן אייז־ראנד גלימשען זיך חברה, פרישע יונגע, ווארפען זיך איבער מיט ווערטער, טומלען, לויפען; יאגען זיך איבער'ן אייז. עס קומען נאך אן אלין נייע און נייע, זעצען זיך אויף די בענק, ארום ברעג, טוען אויף גיך אן די שטאלענע גלימשערס; העלפען אויך זייערע מיידלאך.

און אז מען גלימשט הורך דעם ערשטען ראנד, ווערט מיטאמאל ווארים, — ווארפט מען אראפּ פון זיך די איבערשטע ווינטער־קליידער, דערפילט מען מיטאמאל לייכט, אזוי פארגניגענדיג־גרינג, כאטש פלי! פליט מען איבער'ן אייז אויף די גוט געשארפטע, בלאנקע גלימשערס. שנעל און שנעלער, איינס הינטער'ס אנדערע, איינס פאר ס'אנדערע, אט גאר צוזאמען; איינער אן דעם צווייטען, איינער אן דעם צווייטען אין א לאנגער, לאנגער קייט, און אט — האנט אין האנט, ווי א לעבעדיגער פארקאן... און עס צעווארעמען זיך די בלוטען אלין פרישער, לעבעדיגער, ווארימען צופרידען די הויט פון די קרעפטיגע, יונגע לייבער, ווערען צעפלאמטע באקען לידענשאפטליך געקושט, געביסען פון דעם שארפען פראסט; די ברוסט אטעמט פריי, פריש, גערן; דאס הארץ קלאפט מוטיגער, שטארקער און אלין ברענענדיגער, שטארקער רייצט דער שטארקער פראסט.

גאלד און זילבער און בריליאנטען

איז עמיצער צופרידען, גליטשט ער זיך שטארק;
איז עמיצער אויף עפּעס אין כעס, גליטשט ער זיך אויף צו־להכעיס, נאָך שטאַרקער.

אָט האָט עפּעס איבער'ן אייז לויז אַ קלונג געטאָן:
ס'איז ביי אַ מיידעלע, אין־מיטען יאָגען זיך מיט איר
חבר'טע, ארומערגעפאלען איין גליטשער; דאָס מיי־
דעל פאלט, די חבר'טע פרובט זי אונטערכאַפּען —
ס'פּאַטיקעט זיך אליין איינמאל און נאָך אַמאָל, לאָזט
אַ פּאָר מאָל ארויס אַ מיידעלשען קוויטש, צולאָזט אין
דער לויפט די הענט, קאָן קיים כאַפּען דאָס גלייכ־
געוויכט, — לויפט באַלד אהטער אַ בחור, האלט איין
די צווייטע, העלפט זיך אויפהויבען דער ערשטער.

— איר האָט זיך אַ קלאַפּ געטאָן?

— ניין, ניין, זי ענטפערט מיט אַ לייכטען שמיי־
כעל, — גאָרנים...

און אָט שוועבען פאַרביי חנה און מאַקס, האלטען
פאַר זיך געשלאָסען די הענט ווי אין אַ טאַנץ. חנה'ס
ווייסער, וואָלענער „סוועטער"! דער ווייסער פוטער־
נער הוט! רויט־צעפלאַמטע, ווייסע באַקען, ס'בליש־
טשען מיט פרישער פייכטקייט די ווייטע אויגען.
ס'שלאָגען זיך ארויס עטליכע הנקעלע האָר, ווערען
באַדעקט מיט ווייסען פראָסט. גליטשער קוקען זיך
אום, — לאָזען זיך נאָכ'ן פּאָרל, פאַרלויפען אויף־צו־
פריער, בלייבען אויף אַ ווײלע הינטען, פאַרלויפען פון
רעכטס, פון לינקס. ס'שווינדעלט אין די אויגען דאָס
שטאָל פון אונטער אַלעמענס פיס, וואָס שלייפען מיט
אַ מאָדנעם געוודער דאָס יונגע, קרעפטיגע אייז. און

דאָס איז לאָזט פון מאָל־צו־מאָל ארויס מורא'דיגע קלאַנגען, ווי ס'וואָלט זיך דאָ און דאָרט אין שטיקער שפּאַלטען, אָדער פאַר'כשופ'טער, שטילער, ווי עס וואָלטען פלוצלונג ערגעץ ביי אַ פידעל־שפּילער פּטור־נעט פּלאַצען....

זייער פריינט, ברוך, נעמט איך אנטייל אין דע־צעלאָזטען לויפען און איבערלויפען, שפּילט זיך, מאַכט דעם אָנשטעל, אַז איך ער האָט דאָס אַמאָר'שט צום ערשטען מאָל דאָס מיידעל אין ווייסען „סוועטער" דערזען.... אַט האַלט ער שוין לעבנער ניעט אויס, פאַרלויפט פון ליבקט, הייסט זיך גיבען איר פריינע האַנט און — מע לאָזט זיך אין דרייען.

באַלד ווערט ער קאַפּריזנע, ווי אַ צעפּעסטעטע קינד: — „מאַכט זאָל גיין אויף דער זייט און ער אויך יענער", — האָט גלייך חרטה, בייט זיך אָפּ צוריק... אַט האַלט ער זיי מיטאַמאָל אָפּ אין מיטען לויף, אַז זיי שלאָגען זיך אָן אַלע צוזאַמען, פאַלען.

און חנה'ן געפעלט דאָס, זי האָט הנאה פון אַט דעם שפּיל־אויפ'ן אייז, נאָר אַט שרייט זי אויס:

— נו, אַלזא, רב ברוך, גענוג! ציגד זייט שוין אַ מענש.... נאָט!... — זי דערלאַנגט אים איין האַנט, מאַכט'ען — די צווייטע, שטעלט אַרויס אויף צו פריער איר ברוסט, אַ פוס — און הייבט אָן:

-- איינס, צוויי! איינס, צוויי! שטאַרקער! איינס, צוויי! איינס, צוויי! און עס זעט אויס: זי אַ ווייסער פויגעל, זיי — אירע צוויי שוואַרצע פליגעל.

און עס שוועבט דער פויגעל אין דער בלויער

נאכט, צווישען ווייסע בערג און שטערן, און שרייט:
איינס, צוויי! איינס, צוויי! ועדם ווילד און שרייט:
איינס, צוויי, איינס, צוויי! ועדם ווילדער, ווילדער
און שרייט: איינס, צוויי! איינס! צוויי! שטארקער!
שטארקער! ס'ארא פראסט! א—י—ו—או!—הוך!

און דאס איז הינטער די פיס קרעפטיגט זיך,
שטארקט זיך, וועט באלד פלאצען פון שטארקייט.

ביימער: — שווארצע שטאטען מיט נאקעטע
צווייגען, ציען אויס זייערע שאטענס ברייט און לאנג
איבער'ן צעקרעלטען אייז, אונטער די פיס פון די
גליטשערס; אט דארטען לויפט וואס אריבער פון איין
בארג צום צווייטען. א הינטעל, צי א פוקס?.. א
משונה'דיג לאנגער שאטען לויפט דעם נאך איבער'ן
ווייסען שניי... אט איי „אט שוין איפ'ן צווייטען
בארג... פארשוואונדען. און ווידער — שא! ווידער
ביימער, ווידער ווייסע בערג, בלויער הימל, ווייטע
פייערלאך....

און דער טונקעלער הימעל איז פארשאטען מיט
גאנצע קופעס שטערען, קוקען זיי ~~אלע אראפ~~ אזוי
מאדנע, אנגעשטעלט, אז עס פילט זיך ווי אט־אט.. אט־
אט — און ס'נעמט רעגענען מיט שטערען.... און דער
שניי וועט פארדעקט ווערען מיט שטערען....

און אט טאקע טוט זיך גאר מיטאמאל א ריס אפ
א גרויסער שטערן, לאזט זיך אראפ מיטאמאל ווי א
צעדרייצטע, ווייס־צעגליטע שלאנג! — און איך אלע־
מענס פנים'ער גיט זיך פון דעם א וויג אפ א ווייך
שטערען ליכט.

גאלד און זילבער און בריליאנטען

א ווינטערנאַכט, א ווינטערנאַכט, א ווינטערנאַכט אין וואַן קאָרטלאַנד פּאַרק! צווישען אָנגעבעטע ווייסע בערג, וואָס ליגען צופרידען אין האַרץ אין שטיל, ווייס געבלענדט און בלוי געשאָטנס, און נעמען אין זיך אַריין דאָס געהויש פון די גליטשער, אַזוי אַז ווען מען קוקט אויף זיי ווערט דער גאַנצער טומל אויפ'ן אייז ראַנד ווי פאַרשלונגען, ווערט גאָר ווי א טייל פון זייער אויפגעלייגטער שטילקייט. און שטיל ווערט אַלץ.

מיטאַמאָל אָבער: —

— פּף — פּפּאַף! פּאַף!! — א שטאַרקער געוודער, א רעווע ווי פון א ווילד־צעריצטען לייב, — ...ריף איינעם פון די ווייטערע בערג שפּרינגט אַרויף א שוואַרצער לאָקאָמאָטיוו, ס'זעצט א ווייסער רויך מיט שטיקער דיקע רויטע פלאַמען.... וואַגאָנען; ליכטיגע פענסטער; פּנים'ער — טאַנצען, שפּרינגען.... ס'האַלט זיך איין וואַגאָן אָנ'ם אַנדערען, איינער אינ'ם אַנדערען אין א לאַנגער, לאַנגער קייט. אָט גייט זיך די ראַשינע קייט א שלידער אַהער, אַהין.... ווידער אן אויסטרייסלענדיגען רעווע און פאַרשווינדט. איבער לאַזענדיג צווישען די שוואַרצע ביימער עטליכע ווייסע וואָלקען רויך.

געפעלט דאָס די גליטשער, זיי וואָלטען דער באַן דערפאַר אפילו א דאַנק געזאָגט, וואָרים דער פלוצלונגדיגער גערודער האָט זיי ווי פון דאָס נייע אויפגעטרייסעלט און פון דאָס נייע ווי מיט נייעם כח אָנגעפילט.

נאָר אָט גייט א צי אן אַנדער ווינט, עס ווערט לינדער... עס נעמען פאַלען פּוכקע, ווייסע שנייען, — דאָס

נעמט זיך גאָר אַזוי אין מיטען־דערינען דער בלאַסער פעטער שנייער שפּריטען זייטע גלייכגילטיג ווייסע ווינטער נעצען.

— פון וואַנען האָט זיך גענומען דער פעטער שנייער? נים מען זעהט און נים מען ווייסט.

גליטשער נעמען זיך יאָגען פלייסיגער און ווערן אַלץ מערער פאַרפּלאָנטערט אין זיין נעץ. ס'ווערט שנייער, אינגער, געדיכטער, ס'ווערט שווער צו זען עפּעס ווייטער פון זיך.... לויפּטש, לויפּטש און פון דער ווייסער נעץ איז זיך נים אַרויסצודרייסען....

* * *

פאַר'ן אויפקניין.

דער גליטש־פּלאַץ ווערט ליבער... בעט זיך — ממש — ביי יעדען: נעם כאַפּ אַריין נאָך אַ גליטש! נאָך איין מאָל גליטש זיך הורך דעם גאַנצען ראַנד! ניט? טאָ איז נאָך אַמאָל! האַ? — צו דער פראָסט וועט דען נאָך לאַנג אַנהאַלטען? און ביז מע דערלעבט זיך דאָ צו אָט אַזאַ פראָסט... קוק אָט אין יענער זייט, צו די ביימער, — דאָס אייז איז דאָרט אַזוי גלאַט... אַ צוויי־דריי שטאַרקע באַוועגונגען און נאָכדעם טראָגט דאָס שוין אַליין... אנטקעגען ווינט?... איז וואָס?... ס'איז נאָך בעסער, שטאַרקער!

דער עולם אָבער ווערט דאָך שיטערער. מע מוז מאַרגען פרי אויפשטיין. די פיס ווערען זיין שווער.

עס ווערט לידיגער, פוסטער, ווערט דעם ווינט היימליכער, נעמט ער זיך אָפּקערען דעם שניי פון אייז; קערט ווי מיט ווייבע, ברייטע בעזימער, — עס הויבט

זיך אויף א ווייסער שטיב, טראָגט זיך מיט א לייכטען בייזער...

און אט האָט עדנען א פּאָליטמאַן צוגעלייגט זיין פייפעל צום מויל און ארויסגעלאָזט א לאַנגען פייף, דער פייף האָט זיך א צווייי, דריי מאָל צעבראָכען, איז נאָכדעם ווידער אויפגעגליך. — האָבען באלד אַלע אַנדערע פּאָליסליים, וואָס אויף דער זייט אַרום דעם אייז, גענומען פייפען. ס'צעטראָגט זיך א טומעלדיג פייפען אין דער נאַכט, ציט זיך איבער אלעמענס קעפּ, שטייסט ווי מיט בייטשען:

— אהיים, אהיים! א־א־א־היים־ם־ם!

הערט דער עולם ווילד, צעטראַקען, נעמט זיך מיט אימפּעט ארייכבאפּען נאָך אין נאָך א ראנד.

כאַפּט ברוך אַן חנה'ן הינטען אַרום, גיט א קאָ־מאַנדע: שנעל! א קיט! — כאַפּט זיך מאַקס אַן אַן ברוך'ן פון הינטען, אַן מאַקס'ן ווייערער א באַקאַנטער, אַן דעם באַקאַנטען אַן אַנדערער, לאָזט מען זיך אַלע אין לעצטען, שנעלסטען לויף.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

און ערגעץ איבער ווייטע, ווייסע פעלדער גייט זיך דער פעטער שנייער בלאָס, פארטראַכט, מיט די צוויי ווייסע זילבער הערנער, וואָס הייבען זיך לבנה'־שטראַליג פון זיין קאָפּ. און טריט שטעלט ער צום אייז צו, רואיגע, גלייכגילטיגע.

גאָלד און זילבער און בריליאַנטען



צענטראלע יידישע ביבליאטעק
און פרעסע ארכיוו

אין דעם ווייסען וואלד

ווינטער. אין ערגעץ אויף דער וועלט איז א וויי־טער וואלד פאראן — דער וואלד פון דעם פארבלאָנ־דזשעטען חתן. די וואס פאָרען ביי דער נאכט יענעם ווייסען וואלד פארביי דערציילען, אז יעדע נאכט, אין א געוויסער שעה, דערהערען זיך דארטען פלוצלונג פעסטע טעמפּע טריט. — עס טרייבט ווער אין דעם וואלד ווילד אום זיין פערד, כאָטש מען זעט גיט קיינעם. דאס פערד לויפט אין לויפט אין שטעלט זיך אָפּ פון מאָל צו מאָל. אין איבער'ן וואלד צעטראָגט זיך דער מאָלט א פארביטערט געשריי:

— קום איך ווען פון וואלד ארויס ? ! קום איך ווען פון וואלד ארויס ? !

עס איז געווען ווייט אין ווינטער אויף דער וועלט.

אין ערגעץ אויף א פעלד איז געשטאנען א ווייסע קרעטשמע.

און אין דער ווייסער קרעטשמע האט געוואוינט א איד מיט זיין ווייב.

און דער איד מיט'ן ווייב האבען געהאט אן אייך־איינציג קינד. א שיינע טאכטער, אויף וועלכער גאט און לייט האבען זיי מקנא געווען.

איז די טאכטער געווען א כלה און איר חתן איז געווען א קאסירער אין וואלד.

גאלד און זילבער און בריליאַנטען

האָט מען איינמאָל פאַרנאַכט געבראַכט דעם חתן אַ בריוועל פון זיין כלה, אין דאָרט מיט אַ ציטערדיגער האַנט געווען אָנגעשריבען: —

„די מאַמע בלייבט היינט אין שטאָט אויף נאַכט און דער טאַטע — קום, קום! ער וועט ניט הערען, ער שלאָפט אַ מידער נאָכ'ן מאַרק."

האָט דער חתן ניט געטראַכט, אַז מע טאָר ניט קומען צו אַ אידישער טאָכטער אָהן טאַטע־מאַמע'ס וויסען, נאָר ער האָט געוואָרט עס זאָל ווערען גוט פינ־סטער. אַז ער זאָל קומען ווען זיין כלה'ס טאַטע וועט שוין שלאָפען און אַז אַוועקפאָרען זאָל ער ווען קיין האָן וועט ניט קרייען... — ווי אַ גנב.

און ווען די נאַכט איז צוגעפאַלען, האָט ער אָנ־געזאַטעלט זיין שוואַרצען פערד. און ווען ס'איז שוין געוואָרען פינסטער, האָט ער זיך אויף איהם אַרויפ־געכאַפט און זיך גענומען טראָגען דורכ'ן וואַלד. — ווי אַ גנב.

דאָס שוואַרצע פערד האָט זיך געטראָגען, האָט זיך אויסגעצויגען און איז געשוואומען דורכ'ן גרויסען ווייסען וואַלד, און דער חתן האָט זיך דערפאַר אַלע מאָל צוגעבויגען צום פערד'ס קאָפּ און איהם צופרידען געפּאַטשט אין זיין ברייטען האַלז, ווי ער וואָלט דעם פערד זאָגען: „פערד, מיין גוטער! באַלד רייסען מיר דורך דעם גרויסען ווייסען וואַלד, באַלד וועלען מיר אַרויס אויף די אָפענע ווייסע פעלדער צו דער קרעטש־מע, צו מיין כלה!"

די ציים אָבער האָט זיך געצויגען, די נאַכט האָט

געטומען ווערען אלץ גרעסער, מיפער און שפעטער, און ארום איז נאך אלץ געווען וואלד און וואלד.

האט דער חתן גענומען יאגען זיין פערד נאך שטארקער, ווייל אים האט באנג געטאן די גוטע צייט. איז ער אזוי אויף זיין שווארצען פערד געפלויגען און געפלויגען הרכ'ן גרויסען ווייסען וואלד. נאר ווען ער האט זיך אומגעקוקט, האט ער פאר זיך אבער נאך אלץ געזען דעם ווייסען וואלד... אלץ בלויז וואלד און וואלד!...

באלד אבער האט ער דערזען, ווי דארט ארויף ענדיגט זיך שוין דער גרויסער וואלד. דאס הארץ האט אין אים אויפגעציטערט פון פרייד. די אויגען זענען אים מיטאמאל געווארען ליכטיגער און ער האט נאך שטארקער אונטערגעשפארט זיין פערד...

אבער, ווי נאר ער קומט צו אהין ארויף דערזעט ער פלוצלונג, אז פון דארטען הייבט זיך נאר ערשט פון דאס ניי אן גרויסער וואלד, ווייסער וואלד און וואלד!...

האט זיך דער חתן געטאכט הארץ, געשמיכעלט און איז ווייטער געפארען. און אים האט זיך גענומען דוכטען, אז ער זעט דורך די פארשנייטע ביימער די ווייסע קרעטשמע. — אלע פענסטער פון דער קרעטש־מע זענען פינסטער, נאר פון איינעם קוקט ארויס זיין שיינע כלה. שרייט ער צו איר:

— „באלד קומען מיר פון וואלד ארויס!"

און ער נעמט נאך שנעלער איילען דאס פערד. —

גאלד און זילבער און בריליאנטען

ער האט זיך אזש איפגעשטעלט אויף די אייזענס פון וואטעל און גענומען שרייען: —

— „מיין פערד! געשווינד!!“

האט זיך דאס שווארצע פערד איסגעצויגען אויפ'ן ברייטען וועג צווישען די ווייסע ביימער, און האט זיך גענומען טראגען אזוי, אז ער האט כמעט אנגערירט די ערד מיט זיין בויך. איז דעם חתן פון דעם געווארען הימליבער. פאר זיינע אויגען איז אים ארויסגער שוואומען זיין שיינע כלה, ווי זי ציטערט און שמייכעלט און שרייבט צו אים:

„די מאמע בלייבט אין שטאט אויף דער נאכט, און דער טאטע — קום! קום! ער וועט ניט הערען! ער שלאפט א מידער נאכ'ן מארק.“

דעם חתן ווערט פון דעם פריילאך און ער שרייט צו איר:

— מיין שיינע כלה! באלד ביזטו לעבען מיר! און עס וועט ניט וויסען דיין טאטע און עס וועט ניט וויסען דיין מאמע, נאר מיין פערד, וואס איז מיט מיר!

ווארים ער האט נארתים געטראכט, אז מען טאר ניט קומען צו א אידישער טאכטער ווי א גנב.

מיטאמאל אבער איז דעם חתנ'ס פערד געווארען אומרואיג! — ס'שמעקט און ניסט... דער וואלד איז אים אינגאנצען געווארען פרעמד און ניט הײמלאך, הויך און גרויס!.. האט דער חתן אויפגעציטערט און איז שיער ניט פארפרוירען געווארען פון שרעק און אין קאפ ביי אים האט אויפגעבליצט:

„ס'האט מיר ווער פארפירט מיין פערד!! קים

גאלד און זילבער און בריליאנטען

איך וועז פון וואלד ארוים?... קום איך ווען פון וואלד ארוים!?"...

פינקען האבען גענומען שפריצען פונ'ם חתנ'ס אויגען. ווילד האט ער גענומען ארוסטרייבען אין וואלד זיין פערדה, ווי א גנב. און ווילד האבען פון דעם טיפען וואלד צו אים גענומען הילכען פעסטע טעסטע טריט. ווילד און פרעמד האט זיך פארביי אים גענומען טראגען דער ווייטער וואלד, ווי פאר א גנב.

— האהו! האהו! — האט דער חתן גענומען שרייען — האהו, מיין כלה, איך האב דיך ליב!

און פון ערגעץ ווייט האט אים עמיצער צוריק־געשריען:

— האהו! האהו — איך האב — דיך — ל—לי—י—יב!

האט זיך דעם חתן גענומען דאכטען, אז ער הערט אין דעם ווידערגעשריי דער כלה'ס רופען. — זי רופט פון אט דארטען, פון אט דאנען... און ווידער נעמט זיך אים דאכטען, אז אט ענדיגט זיך דער וואלד...

אט ענדיגט ער זיך דא און אט ענדיגט ער זיך דארטען...

און אט ענדיגט ער זיך און עטליכע פלעצער אויף איין מאל...

אבער וואוהין נאר ער פארט און, פארשווינדען די צייכענס!... און דער וואלד ווערט נאך אלץ גרעסער און פרעמדער, און פאר די אויגען שפרינגען און טאנצען בלויע פייערען, וואס עמיצער צינדט וואו אינ'ם

גאלד און זילבער און בריליאנטען

וואלד: איז דארט דער בייזער קריקקריק פראסט, צו דאס איז דער גוטער פעטער שנייער?...

אבער אָט דערזעט דער חתן פאר זיך מיטאמאָל א ברייטען וועג וואס פירט צו ווייסע אפענע פעלדער, וואס ליגען אויך אויעק ביז׳ן גרויסען פארשטערנטען הימעל. איז ער צוגעפאלען צום פערד, האט ארומ־גענומען זיין האלז און אויסגעשריען ווי א באפריי־טער:

— מיין פערד! מיין געטרייער פערד!

האט דאס פערד א הירושע געטאן, זיך אויסגע־צויגען נאך לענגער און זיך גענומען טראגען איבער׳ן וועג, ווי א פייל פון בויגען.

און מיטען האט אבער דאס פערד א שפרונג גע־טאן אויף צוריק, האט אויפגעשפיצט די אויערען, זיך א שטעל געטאן אויף די הינטערשטע פיס, האט צע־עפענט דאס מויל, ארויסגעשטשירעט די געלדווייסע ציינער, די נאזלעכער האבען זיך ווילד צעשפרייט און די אויגען האבען גענומען בליצען גרין! — דארט שטייט אנטקעגען דער בייזער קריק־קריק פראסט. — ניין, קוק זיך אום, דאס איז דאך נאר דער גוטער פע־טער שנייער.

און אזוי האט נאכדעם געטראפען, אז די מאמע איז שוין מער פון שטאט נים געקומען, און דער טאטע האט זיך שוין מער פון שלאף נים אויפגעכאפט, און די טאכטער איז שוין אויף שטענדיג ביים פענסטער

פארבליבען, און דער חתן איז שוין מער קיינמאל פון וואלד נים ארוים.

און די וואס פארען אמאל אין ווינטער, פארביי יענעם ווייסען וואלד, זאגען, אז יעדע נאכט אין א גע־וויסער שעה, דערהערען זיך דארט מיטאמאל פעסטע טעמפע טרים. —

עס טרייבט ווער אין דעם וואלד אום, ווילד זיין פערד, באמש מען זעט נים קיינעם. עס הערט זיך — זאגען זיי — ווי דאס פערד לויפט, לויפט און שטעלט־זיך אפ פון מאל צו מאל... און איבער'ן וואלד צער־טראגט זיך דעם חתנ'ס פארביטקטער געשריי:

— קום איך ווען פון וואלד ארויס? קום איך ווען פון וואלד ארויס? — — — — — — — — — — — — — —